

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Șoitu Vasile în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui:

Băbănuță Valeriu Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și domiciliat Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.11.2014 - 21.09.2017;

Instanța de apel: 06.12.2017 - 25.04.2018;

Instanța de recurs: 07.08.2018 - 31.10.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul central din 21 septembrie 2017, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Băbănuță Valeriu pe art. 287 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta comisă de acesta constituie o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional.

Băbănuță Valeriu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional fiind dispusă încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Băbănuță Valeriu, la 30 noiembrie 2012, în jurul orelor 14.00, aflându-se în centrul s. Xxxxx, r. Xxxxx, care se atribuie la loc public, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, însoțită de aplicarea violenței, demonstrativ, în prezența mai multor persoane, dând dovadă de o obrăznicie deosebită, pe fonul unor relații ostile, a inițiat un conflict cu cet. Mocanu Mihail.

Băbănuță Valeriu pe fonul conflictului, 1-a numit pe Mocanu Mihail cu cuvinte necenzurate, apoi având în mână un băț din lemn, pe care 1-a smuls din mâinile lui

Mocanu Mihail, i-a aplicat acestuia câteva lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i dureri fizice și leziuni corporale sub formă de echimoze pe ambele brațe, plagă contuză și excoriație pe mâna stângă, care a cauzat o dereglare a sănătății pe scurtă durată, și calificată în ansamblu, ca vătămare corporală ușoară, astfel perturbând liniștea și ordinea publică.

3. Împotriva sentinței procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Băbănuță Valeriu să fie recunoscut culpabil și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În motivarea apelului procurorul a indicat că instanța de judecată nu a analizat sub toate aspectele circumstanțele cauzei în ansamblul lor și a dat o apreciere greșită probelor acumulate, fapt ce a atras după sine o încadrare greșită a faptei săvârșite de către inculpat.

În acțiunile inculpatului este prezentă latura subiectivă a infracțiunii de huliganism, care se caracterizează prin comiterea cu intenție directă a infracțiunii, ultimul a conștientizat că încalcă grosolan ordinea publică, cu deosebită obrăznicie, dorind acest fapt.

Nu au nici un suport juridic argumentele instanței referitor la faptul că leziunile corporale depistate la partea vătămată Mocanu Mihail, fixate în raportul de expertiză medico-legală nr. 280 D din 05 decembrie 2012, puteau fi provocate de către Băbănuță Valeriu la 29 noiembrie 2012, adică cu o zi înainte de conflict, din motiv că atât în cadrul urmăririi penale cât și la ședințele de judecată prin probele acumulate și declarațiile părții vătămate și a inculpatului nu s-a confirmat faptul dat. Mai mult, nici inculpatul nu a prezentat careva decizii rămase definitive și irevocabile prin care să confirme că a fost tras la răspundere contravențională pentru comiterea la 29 noiembrie 2012 a contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 aprilie 2018, s-a admis apelul declarat de procuror, s-a casat sentința instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit căreia Băbănuță Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal și s-a dispus încetarea procesului penal din motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

4.1. Analizând probele administrate în ședința de judecată prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul judiciar a considerat că vina lui Băbănuță Valeriu în săvârșirea faptei imputate este dovedită în întregime.

Colegiul a conchis că instanța de fond, incorect a stabilit starea de fapt, ce nu corespunde probelor administrate la dosar, deoarece cumulul acestora demonstrează în acțiunile lui Băbănuță Valeriu, încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțite de

aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Analizând probele cauzei penale, Colegiul a considerat că Băbănuță Valeriu urmează a fi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

În fapt, Colegiul **a constatat** că Băbănuță Valeriu, la 30 noiembrie 2012, în jurul orelor 14.00, aflându-se în centrul s. Xxxxx, r. Xxxxx, care se atribuie la loc public, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, însoțită de aplicarea violenței, demonstrativ, în prezența mai multor persoane, dând dovadă de o obrăznicie deosebită, pe fonul unor relații ostile, a inițiat un conflict cu cet. Mocanu Mihail, și pe fonul conflictului, l-a numit pe Mocanu Mihail cu cuvinte necenzurate, apoi având în mână un băț din lemn, pe care l-a smuls din mâinile lui Mocanu Mihail, i-a aplicat lui Mocanu Mihail câteva lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i dureri fizice și leziuni corporale sub formă de echimoze pe ambele brațe, plagă contuză și excoriație pe mâna stângă, care a cauzat o dereglare a sănătății pe scurtă durată, și calificată în ansamblu, ca vătămare corporală ușoară, astfel perturbând liniștea și ordinea publică.

Examinând rechizitoriul, întregul material probator administrat în faza de urmărire penală cât și declarațiile date de către părți, Colegiul a evidențiat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii de huliganism este dovedită prin declarațiile părții vătămate Mocanu Mihail, martorilor Mocanu Mihail, Leonte Artur, Patrașanu Daniel, Caranfil Chiril, Chiril Constantin și Niculiță Parascovia.

Infracțiunea de huliganism prevăzută la alin. (1) art. 287 Cod penal, se poate realiza prin acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită. În sensul art. 287 Cod penal, prin „violență” se înțelege violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, fie cu vătămare neînsemnată, care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Contrapunând semnele distinctive ale componenței de infracțiune stabilite de art. 287 Cod penal la faptele inculpatului, instanța de apel a apreciat că în acțiunile inculpatului sunt întrunite toate semnele și elementele obligatorii ale componenței de infracțiune stabilite de art. 287 alin. (1) Cod penal, iar instanța de fond incorect a încetat procesul penal pe motiv că fapta comisă de acesta constituie contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional.

Argumentele părții vătămate Mocanu Mihail referitor la aplicarea violenței fizice de către inculpat în privința sa cu un băț de lemn, sunt probate prin raportul de constatare medico-legală 977 din 03 decembrie 2012 și raportul de expertiză medico-

legală nr. 280 D din data de 05 decembrie 2012 în concluzia căruia se atestă că în rezultatul examinării medico-legale a cet. Mocanu Mihail s-au constatat echimoze pe ambele brațe, plagă contuză și excoriație pe mână stângă, ce au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect contondent dur, posibil în circumstanțele relatate, ce condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică în ansamblu ca vătămare corporală ușoară.

Colegiul a relatat că latura obiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului s-a realizat prin acțiuni active, în procesul cărora partea vătămată Mocanu Mihail a fost lovit și fugărit cu un băț de lemn de către Băbănuță Valeriu, în loc public, în centrul satului, neavând importanță motivele conflictului dintre părți, deoarece inculpatul în momentul în care a recurs la violență, a depășit vădit gradul de pericol social a unei contravenții, angajând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin vinovăție intenționată sub formă de intenție directă or, inculpatul acționând în loc public, cu aplicarea violenței, înțelegea că încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate prin acțiunile sale față de partea vătămată Mocanu Mihail, precum și că acțiunile sale, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită și dorea săvârșirea acestor acțiuni și survenirea consecințelor.

Afirmațiile inculpatului precum că la 30 noiembrie nu l-a lovit pe Mocanu Mihail au fost apreciate critic deoarece se combat prin declarațiile martorului Mocanu Mihail Xxxxx care a declarat că, inculpatul l-a lovit pe tatăl acestuia, Mocanu Mihail Xxxxx, prin declarațiile martorului Leonte Artur care a comunicat că partea vătămată i-a comunicat că a fost agresat de Băbănuță Valeriu, prin declarațiile martorului Patrașanu Daniel care a comunicat că a fost aplicată forță fizică cu un băț și prin preajmă mai erau și alte persoane, cât și prin declarațiile martorului Caranfil Chiril care a declarat că Băbănuță Valeriu i-a comunicat că s-a bătut cu Mocanu Mihail. Martorul Chiril Constantin asemenea a comunicat că a auzit gălăgie și a văzut că Băbănuță Valeriu striga la Mocanu Mihail, fugărindu-l, fapt confirmat și prin declarațiile martorului Niculiță Parascovia. Astfel, Colegiul nu a constatat temei de a pune la îndoială rezonabilă declarațiile părții vătămate și martorilor și a apreciat probele în ansamblu ca pertinente, concludente și veridice, dobândite și administrate cu respectarea tuturor norme de procedură penală.

Colegiul a mai menționat că sentința urmează a fi casată și din motiv că, prima instanță, contrar prevederilor pct.1) alin.(1) art. 394 Cod de procedură penală, în partea descriptivă a sentinței nu a indicat fapta contravențională ca fiind constatată.

Totodată, Colegiul judiciar a conchis că procesul penal în baza art. 287 alin. (1) Cod penal în privința lui Băbănuță Valeriu urmează a fi încetat pe motivul intervenirii prescripției de atragere la răspundere penală.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, în numele inculpatului declară recurs ordinar avocatul Șoitu Vasile, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 8)

Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului avocatul indică:

- instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probele cercetate de către prima instanță însă fără a fi verificate în ședința de judecată, totodată nefiind reflectate în procesul verbal al ședinței de judecată;

- declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și în instanța de fond urmează a fi apreciate critic deoarece aceștia nu au fost audiați în instanța de apel;

- instanța de apel s-a limitat doar la audierea suplimentară a părții vătămate, declarațiile căreia urmau a fi apreciate critic deoarece sunt în contradicție cu declarațiile martorilor audiați în instanța de fond;

- instanța de apel s-a limitat doar la redarea de la persoana a treia a circumstanțelor și împrejurărilor constatate de prima instanță, însă urma să examineze și să supună verificării toate probele și argumentele aduse de apelant;

- partea apărării a informat instanța că inculpatul, care nu a cunoscut despre faptul că sentința a fost atacată cu apel, se află peste hotarele țării, cerând amânarea examinării apelului pentru a oferi posibilitate inculpatului să se prezinte în ședința de judecată, cerere care a fost respinsă, prin ce a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- în motivarea deciziei instanței de apel s-au făcut mențiuni selective a declarațiilor mai multor martori audiați în primă instanță, deși în ședința de judecată în instanța de apel declarațiile acestora nu au fost date citirii pentru ca partea apărării să poată să-și expună poziția, inclusiv să ceară audierea lor suplimentară;

- instanța de apel a ignorat faptul că în baza apelului se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se din nou probele din dosar, utilizându-se și posibilitatea administrării de noi probe.

5.1. Pe marginea recursului declarat procurorul depune referință solicitând respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de*

recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Potrivit recursului declarat drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel se invocă pct. 4), 6), 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când judecata a avut loc fără participarea inculpatului când participarea lui era obligatorie potrivit legii, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.* Însă, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Raportând normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul penal conchide că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare, mai mult, reieșind din textul recursului, avocatul de fapt critică procedura de apreciere a probelor, considerând-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, astfel Colegiul penal atestă că, conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei instanța apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Cu referire la temeiul prevăzut la pct. 4) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală invocat de recurent, Colegiul verificând materialele cauzei a constatat că examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc cu participarea procurorului, părții vătămate și avocatului inculpatului, însă în lipsa inculpatului. Potrivit materialelor cauzei, Băbănuță Valeriu a fost citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei pentru ședințele de judecată din 25.01.2018, 26.02.2018 și 21.03.2018, citațiile nefiind recepționate, pe avizele de recepție fiind bifată mențiunea plecat. Conform raportului inspectorului de sector, la 26.02.2018 Băbănuță Valeriu nu se afla pe teritoriul R Moldova, iar potrivit extrasului din sistemul de căutare ACCES, ultima ieșire din țară a acestuia a fost la 04.01.2018 prin punctul de trecere PTF Cahul-Oancea Auto.

Astfel, instanța de apel, la demersul procurorului, conducându-se de art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală, prin încheierea din 21.03.2018, a dispus anunțarea inculpatului în căutare, considerând că neprezentarea acestuia în ședințele de judecată, face imposibilă examinarea cauzei și adoptarea unei hotărâri obiective.

Ulterior, la 20.04.2018, în adresa instanței de apel a parvenit o cerere de la avocatul inculpatului, prin care s-a solicitat scoaterea din căutare a lui Băbănuță Valeriu și reprogramarea ședinței de judecată în perioada 11.05.2018 - 31.05.2018, când ultimul se va afla pe teritoriul R Moldova, având posibilitatea a se prezenta personal în ședința de judecată. Totodată din partea inculpatului, prin intermediul

avocatului său, față de instanța de apel a intervenit rugămintea ca la revenirea în țară să nu aibă probleme de reținere.

Prin urmare, Colegiul consideră că corect cererea respectivă a fost respinsă de către instanța de apel, totodată fiind dispusă examinarea cauzei în continuare în lipsa inculpatului pe motiv că se eschivează de a se prezenta în ședința de judecată, or potrivit art. 66 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, *inculpatul este obligat să se prezinte la citarea instanței.* De asemenea, Colegiul stipulează că inculpatului, neavând aplicată nici o măsură de reprimare, nu i-a fost îngrădit dreptul la libera circulație, însă era obligat a se prezenta în fața instanței la fiecare ședință fixată, fără a impune careva condiții.

În urma celor constatate, Colegiul a stabilit că eroarea prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală invocată de recurent, nu a fost comisă de către instanța ierarhic inferioară.

Referitor la temeiul invocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul consideră că acesta nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, adoptând o decizie fondată și întemeiată.

Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, după ce au fost audiați participanții la proces, instanța conducându-se de prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, a purces la verificarea declarațiilor și probelor materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, acestea fiind consemnate în procesul verbal, probe care au și fost puse la baza deciziei instanței de apel. Aceste momente combat cele invocate de către avocat în recursul său, or asupra procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel nu au fost formulate careva obiecții după cum prevede art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală.

Referitor la audierea pe viu în instanța de apel a martorilor, declarațiile cărora au fost puse la baza deciziei, Colegiul stipulează că potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, pe când în speță instanța de fond a emis o sentință de încetare a procesului penal în privința inculpatului, pe motiv că fapta comisă de acesta constituie o contravenție, dar nu o sentință de achitare.* Mai mult, în ședința de judecată, avocatul nu a solicitat audierea suplimentară a martorilor, prin urmare Colegiul consideră că instanța de apel nu a comis eroarea indicată de recurent.

Cât ține de temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală invocat de recurent, Colegiul penal menționează că, temeiul respectiv este prezent atunci când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective. Prin urmare, temeiul la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, ea cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind una fondată și întemeiată.

Colegiul reține că concluziile instanței de apel contestate sunt corecte și se confirmă prin cumulul de probe administrate, cercetate și verificate în cadrul ședinței de judecată și indicate în pct. 4.1. a prezentei decizii, iar instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii de care a fost recunoscut vinovat.

Astfel, Colegiul reține că argumentul precum că nu au fost întrunite elementele infracțiunii este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, or, instanța ierarhic inferioară corect a constatat că în acțiunile lui Băbănuță Valeriu sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul conchide că în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 4), 6) și 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Având în vedere considerentele expuse și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursul declarat de avocatul Șoitu Vasile în numele inculpatului, este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Șoitu Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din

25 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui Băbănuță Valeriu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 noiembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu